

ประวัติศาสตร์รัฐสภาและการเมืองญี่ปุ่น: จากเมจิถึงเรียววะ

แพรวพลอย ทองม่วง

ผู้เรียบเรียง

บทนำ

ประเทศญี่ปุ่นเป็นอีกหนึ่งประเทศในภูมิภาคเอเชียที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา โดยมีจักรพรรดิทรงเป็นประมุขของรัฐ โดยที่การเปลี่ยนแปลงจากระบอบการปกครองเดิมมาสู่การปกครองแบบรัฐสภาสมัยใหม่นั้นเกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๙ และนับจากนั้นมารัฐสภาญี่ปุ่นก็ได้ผ่านช่วงเวลาของการขัดเกลาแนวคิดประชาธิปไตยและระบอบรัฐสภาในประเทศในอีกหลายทศวรรษถัดมา จนกระทั่งหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันถูกประกาศใช้ ญี่ปุ่นจึงได้กลายเป็นประเทศแรกในซีกโลกตะวันออกที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาอย่างเต็มรูปแบบมาจนถึงทุกวันนี้^๑

รัฐสภาญี่ปุ่นในปัจจุบันมีชื่อเรียกว่า “รัฐสภาไดเอทแห่งชาติญี่ปุ่น (National Diet)” และรัฐธรรมนูญญี่ปุ่นได้บัญญัติไว้ให้รัฐสภาไดเอทนี้เป็นฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งมีอำนาจในการบัญญัติกฎหมาย แต่เพียงผู้เดียว^๒ โดยรัฐสภาไดเอทประกอบด้วย ๒ สภา ได้แก่ สภาผู้แทนราษฎรหรือสภาล่าง (House of Representatives) และวุฒิสภาหรือสภาสูง (House of Councilors)^๓ โดยที่สมาชิกของทั้งสองสภามาจากการเลือกตั้งผ่านการลงคะแนนเสียงโดยตรงของประชาชน^๔ และระบบสภาคู่อันประกอบด้วยสภานและสภาล่างของญี่ปุ่นนี้ ก็ได้ถูกใช้มาตั้งแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในปีคริสต์ศักราช ๑๙๔๗ มาจนถึงปัจจุบัน

ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาของญี่ปุ่นนั้นผ่านการพัฒนาทั้งแนวความคิดและภาคปฏิบัติมาเป็นเวลาหลายร้อยปี จากรัฐสภาที่ประกอบไปด้วยชนชั้นนักรบและรัฐบาลทหาร มาจนถึงรัฐสภาแห่งชาติ เช่นในปัจจุบันที่ประกอบไปด้วยสมาชิกที่ถูกเลือกจากประชาชน รัฐสภาญี่ปุ่นได้ถูกขัดเกลาให้กลายเป็นอำนาจนิติบัญญัติในระบอบประชาธิปไตยที่มอบคุณประโยชน์และเสรีภาพให้กับประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอสาระสำคัญในประวัติศาสตร์ของการเปลี่ยนผ่านอำนาจนิติบัญญัติ และเส้นทางของรัฐสภาญี่ปุ่นนับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองในรัชศกเมจิ ตามด้วยประชาธิปไตยในรัชศกไทโช รัฐสภาญี่ปุ่นในรัชศกโชวะและสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ยุคพรรคเสรีประชาธิปไตย การปฏิรูปการเลือกตั้งในปี ๑๙๙๔ และรัฐสภาญี่ปุ่นในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนาระบอบประชาธิปไตยและรัฐสภาของประเทศไทยซึ่งมีรูปแบบคล้ายคลึงกัน ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับหลักการทางประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

^๑ Pempel, T. J. "Political parties and representation: The case of Japan." *PS: Political Science & Politics* 25, no. 1 (1992): 13, <https://doi.org/10.2307/419569>

^๒ The Constitution of Japan, Chapter IV The Diet, Article 41.

^๓ Ibid, Chapter IV The Diet, Article 42.

^๔ Ibid, Chapter IV The Diet, Article 43.

ประวัติศาสตร์รัฐสภาและการเมืองญี่ปุ่นในยุคต่าง ๆ

๑. รัชศกเมจิ (ค.ศ.๑๘๖๘ - ๑๙๑๒)

รัชศกเมจิ (ค.ศ.๑๘๖๘ - ๑๙๑๒) เป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น ที่ประเทศได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก และมีการพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดดเพื่อเร่งสร้างระบอบการปกครองสำหรับสาธารณชน และพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งทางการทหาร^๕ โดยการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองที่สำคัญในรัชศกนี้ คือการเปลี่ยนผ่านอำนาจในการปกครองจากระบอบศักดินาเดิมที่นำโดยรัฐบาลทหารหรือบาคูฟุ มาเป็นอำนาจการปกครองของจักรพรรดิและชนชั้นนักรบ ไปจนถึงการริเริ่มการปกครองด้วยรัฐสภา^๖ แม้ว่ารัฐสภาและการปกครองของญี่ปุ่นในรัชศกเมจินี้ อาจไม่สอดคล้องกับแนวคิดของรัฐสภาในระบอบประชาธิปไตยเช่นในสมัยปัจจุบันอย่างเต็มรูปแบบ ทว่าการเปลี่ยนแปลงนี้ก็ถือเป็นก้าวแรกที่สำคัญในประวัติศาสตร์รัฐสภาญี่ปุ่น

ในปีคริสต์ศักราช ๑๘๖๘ อำนาจในการปกครองและรัฐบาลญี่ปุ่นได้เปลี่ยนไปเป็นของจักรพรรดิเมจิและรัฐบาลที่ประกอบไปด้วยสมาชิกสภาจากแคว้นซัตสึมะและโจชูเป็นหลัก^๗ ไปจนถึงแคว้นโทซุและอิเซิน ซึ่งเป็นแคว้นสำคัญของคนหนุ่มผู้มีส่วนร่วมในการปฏิวัติล้มล้างรัฐบาลทหารที่ปกครองญี่ปุ่นมาหลายศตวรรษ^๘ มีการตั้งสภาแบบแรกเริ่มซึ่งมีการรวบรวมบุคคลสำคัญในการปฏิวัติเข้ามาเป็นสมาชิก ก่อนที่จะพัฒนาไปเป็นสภาที่ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีแบบสมัยใหม่ในปี ๑๘๘๕^๙

รัฐธรรมนูญเมจิ

จนกระทั่งวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ในปีเมจิที่ ๒๒ หรือปีคริสต์ศักราช ๑๘๘๙ ญี่ปุ่นได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งจักรวรรดิญี่ปุ่น หรือที่นิยมเรียกกันว่ารัฐธรรมนูญเมจิ ซึ่งถือเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของญี่ปุ่น และมีสาระสำคัญในการสร้างรัฐบาลจากมติของสาธารณชน^{๑๐} และมีการเปิดรัฐสภาแห่งจักรวรรดิญี่ปุ่น (The Great Japan Imperial Diet) ขึ้นเป็นครั้งแรกในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ปี ๑๘๘๙^{๑๑}

^๕ Jamie C. Allinson and Alexander Anievas, "The Uneven and Combined Development of the Meiji Restoration: A Passive Revolutionary Road to Capitalist Modernity," *Capital & Class* 34, no. 3 (October 1, 2010): 1, <https://doi.org/10.1177/0309816810378723>.

^๖ Banno, Junji, and Kenichi Ohno. "The flexible structure of politics in Meiji Japan." *Developmental Leadership Program Research Paper* 7 (2010). 2, https://gdforum.sakura.ne.jp/KO_archives/doc/EP29_meiji_short.pdf; Hatano, Sumio. "The Building of the Meiji State and Constitutional Government." *Japan Review* 2, no. 2 (2018): 11, <https://jia.repo.nii.ac.jp/records/1066>; Kitaoka, Shinichi. "The significance of the Meiji Restoration." *Asia-Pacific Review* 25, no. 1 (2018): 5, <https://doi.org/10.1080/13439006.2018.1475706>

^๗ W Brian Earl Woodall, *Growing Democracy in Japan: The Parliamentary Cabinet System Since 1868*, 2014, 31 <http://ci.nii.ac.jp/ncid/BB15704314>.

^๘ Ibid, Page 37

^๙ Ibid, Page 37-38, 41.

^{๑๐} Hidemasa Kokaze, "The Political Space of Meiji 22 (1889) : The Promulgation of the Constitution and the Birth of the Nation," *Nichibunken Japan Review : Bulletin of the International Research Center for Japanese Studies* 23, no. 23 (January 1, 2011): 119, <https://ci.nii.ac.jp/naid/120005681154>.

^{๑๑} Andrew Fraser, R. H. P. Mason, and Philip Mitchell, *Japan's Early Parliaments: 1890-1905*, 2005, 1 <https://doi.org/10.4324/9780203975510>.

สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญเมจิที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาและแนวคิดประชาธิปไตยแรกเริ่มในญี่ปุ่นนี้ คือ บทที่ ๒ สิทธิและหน้าที่ของพลกนิกร (Chapter II Rights and Duties of Subjects) มาตรา ๒๙ ซึ่งระบุไว้ว่าพลกนิกรมีเสรีภาพในการพูด การเขียน การตีพิมพ์ การชุมนุมสาธารณะ และการคบค้าสมาคมภายในขอบเขตของกฎหมาย^{๑๒} และบทที่ ๓ สภากิจการวรรดิญี่ปุ่น (Chapter III The Imperial Diet) ประกอบไปด้วยมาตราสำคัญ ได้แก่ มาตรา ๓๓ กำหนดให้รัฐสภาแห่งจักรวรรดิญี่ปุ่นประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและสภาขุนนาง^{๑๓} มาตรา ๓๕ กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายการเลือกตั้ง^{๑๔} และมาตรา ๓๗ กฎหมายทุกมาตราต้องได้รับความยินยอมจากสภาแห่งจักรวรรดิญี่ปุ่น^{๑๕}

อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญนี้ยังคงส่งเสริมอำนาจและอิทธิพลของจักรพรรดิและชนชั้นนำเดิมในการบริหารกิจการของประเทศ^{๑๖} โดยกำหนดให้จักรพรรดิยังทรงมีพระราชอำนาจที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนิติบัญญัติและรัฐสภา ดังที่ปรากฏในหลายมาตรา เช่น มาตรา ๕ จักรพรรดิทรงมีอำนาจนิติบัญญัติตามที่ได้รับ ความยินยอมจากรัฐสภา^{๑๗} มาตรา ๖ กำหนดให้จักรพรรดิทรงมีอำนาจในการรับรอง ประกาศใช้ และบังคับใช้กฎหมาย^{๑๘} มาตรา ๗ จักรพรรดิทรงเป็นผู้เรียกประชุมสภา เปิด ปิด และควบคุมสภา และยุบสภาผู้แทนราษฎร^{๑๙} นอกจากนี้ สมาชิกสภาขุนนางภายใต้รัฐธรรมนูญรัชศกเมจินี้ ยังแตกต่างจากสมาชิกวุฒิสภาในปัจจุบันของญี่ปุ่น โดยมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งจักรวรรดิญี่ปุ่นกำหนดไว้ว่า ตามพระราชกฤษฎีกาสภาขุนนาง สมาชิกสภาขุนนางประกอบด้วยสมาชิกราชวงศ์ ขุนนาง และบุคคลที่ถูกเสนอชื่อโดยจักรพรรดิ^{๒๐} ซึ่งตัวอย่างของมาตราข้างต้นทำให้รัฐธรรมนูญแห่งจักรวรรดิญี่ปุ่นหรือรัฐธรรมนูญเมจิ แตกต่างจากรัฐธรรมนูญญี่ปุ่นฉบับที่ประกาศใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้และรัฐสภาแห่งจักรวรรดิญี่ปุ่นยังคงรูปแบบเดิมมาจนถึงรัชศกถัดมา คือ รัชศกไทโช

๒. รัชศกไทโช (ค.ศ. ๑๙๑๒ - ๑๙๒๖)

รัชศกไทโช คือ ช่วงปีที่จักรพรรดิไทโชเสวยราชสมบัติในฐานะจักรพรรดิองค์ที่ ๒ ของจักรวรรดิญี่ปุ่น โดยรัชศกไทโชนี้มีระยะเวลาเพียง ๑๔ ปี หากในทางประวัติศาสตร์การเมืองญี่ปุ่นแล้ว รัชศกนี้ถือเป็นช่วงเวลาสำคัญที่แนวคิดประชาธิปไตยและการเมืองสมัยใหม่เริ่มเป็นที่แพร่หลายมากขึ้นในสังคมญี่ปุ่น^{๒๑} โดยการเมืองการปกครองในรัชศกนี้ หรืออาจครอบคลุมช่วงเวลาตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ จนถึงช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ นิยมเรียกกันว่า “ประชาธิปไตยไทโช”^{๒๒} ซึ่งมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง

^{๑๒} The Constitution of the Empire of Japan, Chapter II Rights and Duties of Subjects, Article 29.

^{๑๓} Ibid, Chapter III The Imperial Diet, Article 33.

^{๑๔} Ibid, Chapter III The Imperial Diet, Article 35.

^{๑๕} Ibid, Chapter III The Imperial Diet, Article 37.

^{๑๖} Young, Louise. "The Breakdown of Democracy in 1930s Japan." (2023). 4

^{๑๗} The Constitution of Japan, Chapter I The Emperor, Article 5.

^{๑๘} Ibid, Chapter I The Emperor, Article 6.

^{๑๙} Ibid, Chapter I The Emperor, Article 7.

^{๒๐} The Constitution of the Empire of Japan, Chapter III The Imperial Diet, Article 34.

^{๒๑} Louise Young, "The Breakdown in Democracy in 1930s Japan," in *Oxford University Press eBooks*, 2024, 2, <https://doi.org/10.1093/oso/9780197760789.003.0004>.

^{๒๒} Harald, Mayer, and Tetsuya Hashimoto. "Taisho Democracy and the Creation of Words: An Etymological Analysis of Japanese Translations for the Western Term "Democracy" from 1900 to 1920." *Economic Review of Kanazawa University* 23, no. 2. (2003): 303, <https://kanazawa-u.repo.nii.ac.jp/records/2947>.

ทางการเมืองว่าด้วยเรื่องยุคแห่งความตื่นตัวของพรรคการเมืองและแนวคิดประชาธิปไตย ความเป็นสากลของศิลปะ วัฒนธรรม และวรรณกรรม ความเฟื่องฟูของสื่อสิ่งพิมพ์ทางการเมืองและการขยายตัวของกลุ่มผู้อ่านทั่วประเทศ ตลอดจนการขยายอิทธิพลของลัทธิฝ่ายซ้ายหัวรุนแรง^{๒๓}

ในยุคที่เรียกกันว่าประชาธิปไตยไทโซนี่ สังคมญี่ปุ่นมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นทางการเมือง ทั้งการเคลื่อนไหวจากในสภาที่พรรคการเมืองประชานิยมพยายามขยายอิทธิพลและสร้างสัมพันธกับกลุ่มชนชั้นนำทางการเมืองเดิมที่ยังคงมีอำนาจอยู่ และจากนอกสภาที่ประชาชนและนักถนัดการมีความกระตือรือร้นในการตรวจสอบและต่อต้านรัฐบาลที่ไม่สามารถดำเนินนโยบายตามที่ประชาชนเรียกร้องได้^{๒๔} โดยเฉพาะลัทธิฝ่ายซ้ายหัวรุนแรงและกลุ่มนักเคลื่อนไหวที่ปะทุขึ้นหลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๑ ได้สื่อสารกับรัฐบาลในหลายรูปแบบ ทั้งผ่านการเลือกตั้งในกติกาก่อนหรือการเคลื่อนไหว การประท้วง และการก่อจลาจลนอกเหนือจากกติกาก่อนที่รัฐเป็นผู้กำหนดไว้^{๒๕}

การเคลื่อนไหวทางการเมืองเหล่านั้นมีจุดมุ่งหมายในการเรียกร้องสิทธิทางการเมืองที่สำคัญหลายประการ เช่น สิทธิแรงงานและสิทธิในที่ดินทำการเกษตร สิทธิพลเมืองของบุคคลชายขอบและแรงงานต่างชาติหรือชาวเกาหลีในญี่ปุ่น สิทธิในการเลือกตั้งโดยเท่าเทียม ซึ่งเคยถูกจำกัดไว้สำหรับประชาชนเพียงร้อยละ ๑ เท่านั้น ตลอดจนแนวคิดทางการเมืองหลายแขนง อาทิ ลัทธิคอมมิวนิสต์ อนาธิปไตย และสังคมนิยม^{๒๖} จนกระทั่งเกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญ เช่น การรับรองสิทธิในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของชายที่มีอายุ ๒๕ ปีขึ้นไปในปีคริสต์ศักราช ๑๙๒๕ ส่งผลให้จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๐ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในญี่ปุ่น^{๒๗}

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในรัชศกไทโซนี่จะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญ เช่น การมีคณะรัฐมนตรีที่มาจากพรรคการเมือง และความตื่นตัวในการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างประชาธิปไตยไทโซ ทว่ารัฐบาลและการบริหารกิจการของประเทศก็ยังคงขึ้นอยู่กับข้าราชการ องคมนตรี จักรพรรดิและผู้ใกล้ชิด ไปจนถึงผู้นำทางการเมืองทหาร โดยที่พรรคการเมืองประชานิยมและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ถูกเลือกตั้งมีอำนาจในการตัดสินใจทางการเมืองเพียงเล็กน้อยเท่านั้น^{๒๘} การเคลื่อนไหวและความเปลี่ยนแปลงทางประชาธิปไตยจากประชาชนไม่ได้เกิดขึ้นจากอำนาจนิติบัญญัติหรือการบริหารแบบประชานิยม ทว่าเป็นการขับเคลื่อนของประชาชนนอกเหนือจากกฎเกณฑ์ของรัฐ^{๒๙} การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญว่าด้วยเรื่องของรัฐสภาและการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย ตลอดจนถึงการมีสิทธิและเสรีภาพตามแนวคิดประชาธิปไตยนั้น เริ่มต้นขึ้นเมื่อญี่ปุ่นได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญญี่ปุ่นฉบับปรับปรุง หลังจากสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลง

^{๒๓} Ibid, Page 11, 15

^{๒๔} Ibid, Page 11

^{๒๕} Ibid, Page 11

^{๒๖} Ibid, Page 11

^{๒๗} Ibid, Page 11

^{๒๘} Woodall, *Growing Democracy in Japan: The Parliamentary Cabinet System Since 1868*, 2014, 64.

^{๒๙} Young, "The Breakdown in Democracy in 1930s Japan," 15

๓. รัชศกโชวะ (ค.ศ. ๑๙๒๖-๑๙๘๙) และสงครามโลกครั้งที่ ๒

รัชศกโชวะ คือ ช่วงปีที่จักรพรรดิโชวะขึ้นเสวยราชสมบัติเป็นจักรพรรดิของญี่ปุ่น โดยรัชศกนี้มีระยะเวลาถึง ๖๓ ปี และยังเป็นรัชศกที่มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นอย่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่ญี่ปุ่นพ่ายแพ้ให้กับฝ่ายสัมพันธมิตร อันเป็นจุดเริ่มต้นของรัฐธรรมนูญฉบับหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่มีอิทธิพลสำคัญในการยกเลิกอำนาจของจักรพรรดิ และเปลี่ยนแปลงระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาของญี่ปุ่นให้กลายมาเป็นอย่างเช่นในปัจจุบันนี้

รัฐธรรมนูญญี่ปุ่น ปี ๑๙๔๗

การเปลี่ยนแปลงสำคัญของรัฐสภาญี่ปุ่นเริ่มต้นจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ถูกประกาศใช้ในคริสต์ศักราช ๑๙๔๗ โดยถือเป็นฉบับแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งจักรวรรดิญี่ปุ่นซึ่งถูกประกาศใช้ในรัชศกเมจิ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ถูกปรับปรุงและแก้ไขโดยดักลาส แมกอาร์เธอร์ ผู้บัญชาการสูงสุดของศูนย์บัญชาการ General Headquarters (GHQ)^{๓๐} โดยสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้แก่ บทที่ ๑ ว่าด้วยจักรพรรดิ ซึ่งมาตรา ๑ กำหนดให้จักรพรรดิเป็นเพียงสัญลักษณ์ของรัฐ^{๓๑} มาตรา ๔ กำหนดมิให้จักรพรรดิทรงมีพระราชอำนาจใดเกี่ยวข้องกับรัฐบาล และทรงมีพระราชอำนาจในกิจที่เกี่ยวข้องกับรัฐตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญเท่านั้น^{๓๒} และบทที่ ๒ การไม่ประกาศสงคราม^{๓๓}

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังรวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงของสิทธิและหน้าที่ของประชาชน ดังบทที่ ๓ สิทธิและหน้าที่ของประชาชน (Chapter III Rights and Duties of the People) ที่ได้เปลี่ยนคำนิยามจากพสกนิกร (Subjects) มาเป็นประชาชน (The People)^{๓๔} พร้อมทั้งรับรองสิทธิและเสรีภาพในหลากหลายด้าน ทั้งสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน^{๓๕} ความเท่าเทียมโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ^{๓๖} และสิทธิในการเลือกตั้ง^{๓๗} เป็นต้น รวมทั้งมาตรา ๒๑ ที่รับรองเสรีภาพในชุมนุม การพูด เสรีภาพเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ และการออกแสดงออกทั้งสิ้น โดยไม่มีการห้าม (censorship) และไม่มีการทำลายความเป็นส่วนตัวในการสื่อสารไม่ว่าด้วยวิธีใดก็ตาม^{๓๘} ซึ่งแตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งจักรวรรดิญี่ปุ่น มาตรา ๒๙ ที่ยังมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ภายในขอบเขตของกฎหมาย^{๓๙}

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันยังมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับรัฐสภาและการเลือกตั้ง โดยมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้รัฐสภาเดอเทอแห่งชาติเป็นเครื่องมือสูงสุดในการบริหารอำนาจรัฐ และเป็นเพียงเครื่องมือเดียวในการบัญญัติกฎหมาย^{๔๐} และรัฐธรรมนูญยังกำหนดไว้ว่ารัฐสภาญี่ปุ่น

^{๓๐} McElwain, Kenneth Mori, and Christian G. Winkler. "What's unique about the Japanese constitution? A comparative and historical analysis." *The Journal of Japanese Studies* (2015): 251. <http://www.jstor.org/stable/43917706>.

^{๓๑} The Constitution of Japan, Chapter I The Emperor, Article 1.

^{๓๒} Ibid, Chapter I The Emperor, Article 4.

^{๓๓} Ibid, Chapter II Renunciation of War, Article 9.

^{๓๔} The Constitution of Japan, Chapter III Rights and Duties of the People; The Constitution of the Empire of Japan, Chapter II Rights and Duties of Subjects.

^{๓๕} The Constitution of Japan, Chapter III Rights and Duties of the People, Article 11.

^{๓๖} Ibid, Chapter III Rights and Duties of the People, Article 14.

^{๓๗} Ibid, Chapter III Rights and Duties of the People, Article 15.

^{๓๘} Ibid, Chapter III Rights and Duties of the People, Article 21.

^{๓๙} The Constitution of the Empire of Japan, Chapter II Rights and Duties of Subjects, Article 29.

^{๔๐} The Constitution of Japan, Chapter III Rights and Duties of the People, Article 41.

ประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา^{๔๑} ที่มีวาระ ๔ ปีและ ๖ ปีตามลำดับ^{๔๒} และสมาชิกของทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน^{๔๓} โดยมาตรา ๑๕ รับรองสิทธิในการเลือกตั้งเจ้าหน้าที่รัฐของผู้ใหญ่โดยเท่าเทียมกัน (Universal Adult Suffrage)^{๔๔} ในขณะที่กฎหมายการเลือกตั้งฉบับเดิมในปี ๑๙๒๕ ให้สิทธิในระบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบประชาานิยมสำหรับผู้ใหญ่เพศชายเท่านั้น (Universal Adult Male Suffrage)^{๔๕} จนกระทั่งผู้หญิงได้รับสิทธิในการเลือกตั้งครั้งแรกในปี ๑๙๔๖^{๔๖}

๔. ยุคพรรคเสรีประชาธิปไตย หรือพรรค LDP (ค.ศ. ๑๙๕๕-๑๙๙๒)

หลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติม รัฐสภาญี่ปุ่นได้มาถึงยุคของประชาธิปไตยเสรีที่พรรคการเมืองประชานิยมเข้ามาเป็นรัฐบาลและทำหน้าที่ในฝ่ายนิติบัญญัติ โดยหนึ่งในช่วงเวลาสำคัญหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้ คือ ยุคพรรคเสรีประชาธิปไตย หรือที่นิยมเรียกกันว่าพรรค LDP (Liberal Democratic Party) กล่าวคือ ช่วงปีที่มีเพียงพรรค LDP เป็นผู้นำของพรรคฝ่ายรัฐบาลในสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่หลังการก่อตั้งพรรคในปี ๑๙๕๕ จนถึงการเลือกตั้งในปี ๑๙๙๓ ซึ่งเป็นปีที่พรรค LDP ไม่ได้เป็นพรรคผู้นำในฝ่ายรัฐบาลเป็นครั้งแรก การถืออำนาจในรัฐสภาหลายทศวรรษด้วยการเป็นพรรคฝ่ายรัฐบาลของพรรค LDP มีอิทธิพลต่อการเมืองญี่ปุ่นในยุคสงครามเย็นและยุคหลังสงครามเย็นเป็นอย่างมาก ทั้งการจัดตั้งลัทธิคอมมิวนิสต์ในญี่ปุ่น และข้อกังขาเกี่ยวกับรัฐสภาที่นำโดยพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวมากกว่าสามทศวรรษ ว่ามีความเป็นประชาธิปไตยหรือไม่^{๔๗} จึงถือเป็นยุคสมัยหนึ่งของประวัติศาสตร์การเมืองญี่ปุ่นที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาของประเทศ

หลังจากการก่อตั้งพรรคในปี ๑๙๕๕ พรรค LDP ได้กลายมาเป็นพรรครัฐบาลหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกที่พรรคเข้าร่วมในปี ๑๙๕๘ จนกระทั่งการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรในปี ๑๙๙๓ ซึ่งเป็นปีที่พรรค LDP ไม่ได้เข้าร่วมการจัดตั้งรัฐบาลผสม ซึ่งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากกว่าสมาชิกจากพรรค LDP ที่ถูกเลือกตั้งเข้ามา^{๔๘} จึงถือเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่การก่อตั้งพรรคที่พรรค LDP ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นฝ่ายรัฐบาลในรัฐสภา ก่อนที่พรรคจะกลับมาเป็นพรรคผู้นำฝ่ายรัฐบาลอีกครั้งในเวลาเพียง ๑๐ เดือนให้หลัง คือในปี ๑๙๙๔^{๔๙} และยังคงดำรงตำแหน่งพรรคผู้นำฝ่ายรัฐบาลในอีกทศวรรษหลังจากนั้น จนกระทั่งพรรค DPJ (Democratic Party of Japan) ชนะการเลือกตั้งสมาชิก

^{๔๑} Ibid, Chapter III Rights and Duties of the People, Article 42.

^{๔๒} Ibid, Chapter III Rights and Duties of the People, Article 45; Article 46.

^{๔๓} Ibid, Chapter III Rights and Duties of the People, Article 43.

^{๔๔} Ibid, Chapter III Rights and Duties of the People, Article 15.

^{๔๕} Ikawa, Hiroshi. "The Development of the Prewar Local Autonomy System (1909–1929).

" *Historical Development of Japanese Local Governance* 3 (2010): 17, <http://ci.nii.ac.jp/ncid/BB02239164>.

^{๔๖} Molony, Barbara. "Women's Rights, Feminism, and Suffragism in Japan, 1870-1925." *Pacific Historical Review* 69, no. 4 (2000): 661, <https://doi.org/10.2307/3641228>.

^{๔๗} Ibid, Page 1

^{๔๘} Tanaka, Aiji. "Why has the LDP Stayed in Power so Long in Post-War Japan?: Democratic System Support and Electoral Behavior." (2007): 1, <https://escholarship.org/uc/item/5gm0f2jf>

^{๔๙} Ellis S. Krauss and Robert J. Pekkanen, "The Rise and Fall of Japan's Liberal Democratic Party," *The Journal of Asian Studies* 69, no. 1 (February 2010): 5, <https://doi.org/10.1017/s0021911809992555>.

สภาผู้แทนราษฎรในปี ๒๐๐๙^{๕๐} อย่างไรก็ตาม สมาชิกพรรค LDP สามารถกลับมาเป็นรัฐบาลและเสียงข้าง
ในรัฐสภาได้หลังจากการเลือกตั้งในปี ๒๐๑๒ มาจนถึงปัจจุบัน^{๕๑}

ตลอดระยะเวลาเกือบ ๔ ทศวรรษที่พรรค LDP เป็นพรรคผู้นำฝ่ายรัฐบาลและเป็นพรรค
ที่มีจำนวนสมาชิกรัฐสภามากที่สุดมาโดยตลอดนั้น แนวคิดประชาธิปไตยเสรีนิยมอันเป็นหลักสำคัญของพรรค
อนุรักษนิยมอย่าง LDP ได้เฟื่องฟูขึ้น ขณะที่พรรคฝ่ายตรงข้ามอย่างพรรคสังคมนิยม หรือพรรค JSP (Japan
Socialist Party) กลับได้รับคะแนนเสียงลดลงเป็นอย่างมาก จากแนวคิดสังคมนิยมและลัทธิคอมมิวนิสต์
ที่ซบเซาลงในช่วงสงครามเย็น^{๕๒} ขณะที่พรรค LDP ส่งเสริมนโยบายทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญ
ในการเรียกคะแนนเสียง^{๕๓} จึงทำให้พรรค LDP สามารถคงตำแหน่งพรรคฝ่ายรัฐบาลและเสียงข้างมากของรัฐสภา
เอาไว้ได้ แม้คะแนนเสียงในการเลือกตั้งจะลดลงในช่วงปี ๑๙๕๕ จนถึงช่วงปี ๑๙๘๐ ก็ตาม^{๕๔} ดังที่เห็นได้จาก
ผลการเลือกตั้งในปี ๑๙๗๖, ๑๙๗๙ และ ๑๙๘๙ ที่พรรค LDP รวบรวมสมาชิกรัฐสภาจากนอกพรรคเพื่อตั้งรัฐบาล
นอกจากนี้ พรรคสังคมนิยม (JSP) ยังเป็นฝ่ายเสียงข้างมากในวุฒิสภาหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
ในปี ๑๙๘๙ อีกด้วย^{๕๕}

รัฐสภาที่นำโดยพรรค LDP นี้ได้ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยเสรีนิยมแบบอนุรักษนิยมของญี่ปุ่น
และการคงตำแหน่งเสียงข้างมากในสภามายาวนานหลายทศวรรษ ส่งผลให้มีการพิจารณาร่างกฎหมายปฏิรูป
การเลือกตั้งในปี ๑๙๙๓ ถึงปี ๑๙๙๔ หรือในช่วงที่รัฐบาลผสมขึ้นมาเป็นฝ่ายรัฐบาลเป็นครั้งแรก^{๕๖}

๕. การปฏิรูประบบการเลือกตั้ง ปี ๑๙๙๔

นับตั้งแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขในปี ๑๙๔๗ ที่กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และสมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้ง^{๕๗} สภาผู้แทนราษฎรญี่ปุ่นใช้การเลือกตั้งการลงคะแนนเสียงเดียว
แบบโอนไม่ได้ (single non-transferable vote) ในเขตเลือกตั้งที่มีตัวแทนหลายคน (multi-member district)^{๕๘}
ซึ่งอาจเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้พรรค LDP ที่ได้รับคะแนนเสียงจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีฐานเสียงมาก
ในท้องถิ่นของตนเอง สามารถคงตำแหน่งพรรครัฐบาลและเสียงข้างมากในรัฐสภาเอาไว้ได้หลายทศวรรษ^{๕๙}

^{๕๐} Ellis S. Krauss and Robert J. Pekkanen, “The Rise and Fall of Japan’s Liberal Democratic Party,” 5.

^{๕๑} Jordan Hamzawi, “Old Party, New Tricks: Candidates, Parties, and LDP Dominance in Japan,” *Japanese Journal of Political Science* 23 (June 24, 2022): 283, <https://doi.org/10.1017/s1468109922000172>.

^{๕๒} Ibid, Page 7.

^{๕๓} Steven R. Read. “The 1993 election and the end of LDP one-party dominance.” In *Japanese Electoral Politics*, pp. 7-23. Routledge, 2004, 7

^{๕๔} Ellis S. Krauss and Robert J. Pekkanen, “The Rise and Fall of Japan’s Liberal Democratic Party,” 7.

^{๕๕} Steven R. Reed, Ethan Scheiner, and Michael F. Thies, “The End of LDP Dominance and the Rise of Party-Oriented Politics in Japan,” *The Journal of Japanese Studies* 38, no. 2 (2012): 353, <https://doi.org/10.1353/jjs.2012.0037>.

^{๕๖} Ellis S. Krauss and Robert J. Pekkanen, “The Rise and Fall of Japan’s Liberal Democratic Party,” 5.

^{๕๗} The Constitution of Japan, Chapter IV The Diet, Article 43.

^{๕๘} Tanaka, Aiji. “Why has the LDP Stayed in Power so Long in Post-War Japan?: Democratic System Support and Electoral Behavior,” 1.

^{๕๙} Ibid, Page 1; Jordan Hamzawi, “Old Party, New Tricks: Candidates, Parties, and LDP Dominance in Japan,” 284.

ทว่าหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี ๑๙๙๓ ที่พรรค LDP ไม่ได้เข้าร่วมกับรัฐบาลผสมซึ่งมีคะแนนเสียงมากกว่า ส่งผลให้ร่างกฎหมายการปฏิรูประบบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผ่านความเห็นชอบในรัฐสภาและถูกประกาศใช้ในที่สุด โดยสาระสำคัญของการปฏิรูประบบการเลือกตั้งครั้งนี้คือ การเปลี่ยนจากระบบการลงคะแนนเสียงเดียวแบบโอนไม่ได้ (single non-transferable vote) ในเขตเลือกตั้งที่มีผู้แทนหลายคนจากพรรคเดียวกัน (multi-member districts) ไปเป็นระบบผสม (mixed-member system) ซึ่งประกอบด้วยระบบผสมเสียงข้างมาก (mixed-member majoritarian หรือ MMM) ในเขตเลือกตั้งที่มีผู้แทนคนเดียว (single-member districts) กับระบบสัดส่วนแบบบัญชีรายชื่อ (list proportional representation system)^{๖๐}

โดยนักวิชาการได้ตั้งข้อสังเกตว่า การปฏิรูประบบการเลือกตั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย คือ ๑) การลดบทบาทของพรรค LDP ในรัฐสภา ด้วยการลดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากพรรค LDP ซึ่งมีสมาชิกได้รับเลือกตั้งเป็นจำนวนมากจากระบบการลงคะแนนที่ส่งเสริมความนิยมของผู้แทนมากกว่าตัวพรรค (multi-member districts) ให้การลงคะแนนขึ้นอยู่กับความนิยมของตัวพรรคมากกว่าเดิม และ ๒) พัฒนารัฐสภาให้มีการแข่งขันกันระหว่างพรรคโดยมีอย่างน้อยสองพรรคเป็นพรรคผู้นำในสภา^{๖๑} ซึ่งผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี ๒๐๐๙ ที่พรรค DPJ ชนะการเลือกตั้ง ก็บรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ถูกคาดการณ์ไว้ข้างต้นจากการที่บทบาทที่ลดลงของพรรค LDP หลังความพ่ายแพ้ในการเลือกตั้ง และการที่พรรค DPJ ได้กลายมาเป็น ๑ ใน ๒ พรรคผู้นำในสภา^{๖๒} แม้ว่าในการเลือกตั้งครั้งถัดมาจนถึงปัจจุบัน พรรค DPJ จะถูกยุบไปและไม่มีอำนาจในสภาอีกเลยก็ตาม^{๖๓} อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ Hamzawi ชี้ให้เห็นว่าหลังจากการปฏิรูประบบการเลือกตั้งในปี ๑๙๙๔ การเลือกตั้งในปี ๒๐๐๕ และโดยเฉพาะหลังการเลือกตั้งในปี ๒๐๑๒ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในญี่ปุ่นได้กลายมาเป็นการเลือกตั้งที่ขึ้นอยู่กับความนิยมของพรรคมากขึ้น หลังจากที่ผลการเลือกตั้งในอดีตมักขึ้นอยู่กับความนิยมของตัวผู้แทนในท้องถิ่น^{๖๔}

อย่างไรก็ดี แม้ว่าการปฏิรูประบบการเลือกตั้งจะส่งผลให้สมาชิกรัฐสภาและระบบการเมืองญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับพรรคการเมืองมากขึ้น (party-based politics) พรรคสำคัญในรัฐสภาญี่ปุ่นก็ยังคงเป็นพรรค LDP ที่ยังคงตำแหน่งพรรครัฐบาลเอาไว้ได้^{๖๕} โดยสมาชิกรัฐสภาในปัจจุบันทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภายังคงเป็นสมาชิกของพรรค LDP ตลอดช่วงทศวรรษที่ผ่านมา^{๖๖} จนอาจเรียกได้ว่า LDP เป็นส่วนสำคัญของรัฐสภาญี่ปุ่นและถือเป็นประวัติศาสตร์การเมืองขึ้นหนึ่งของญี่ปุ่นที่ควรค่าแก่การศึกษา^{๖๖}

^{๖๐} Robert J Pekkanen and Saadia M Pekkanen, *The Oxford Handbook of Japanese Politics* (Oxford University Press, 2020). 41-46.

^{๖๑} Jordan Hamzawi, “Old Party, New Tricks: Candidates, Parties, and LDP Dominance in Japan,” 284.

^{๖๒} Ibid, Page 285.

^{๖๓} Ibid, Page 283.

^{๖๔} Ibid, Page 288.

^{๖๕} Jordan Hamzawi, “Old Party, New Tricks: Candidates, Parties, and LDP Dominance in Japan,” 291.

^{๖๖} Ibid, Page 283.

บทสรุป

เป็นเวลานานนับศตวรรษกว่าที่ญี่ปุ่นจะสามารถเข้าสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ที่มีอธิปไตยและเสรีภาพให้กับประชาชนได้อย่างเต็มที่ โดยญี่ปุ่นเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากกลุ่มอำนาจเก่ามายังกลุ่มชนชั้นนำและชนชั้นกระฎุมพีใหม่ในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ จนถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ โดยเส้นทางของการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ผ่านการเคลื่อนไหวเพื่อช่วงชิงอำนาจในการปกครองอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มชนชั้นนำ ประชาชน หรือกองทัพ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทางนิติบัญญัติอย่างการปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่งผลให้ญี่ปุ่นสามารถนำพารัฐสภาเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยเสรีได้ แม้ว่าอัตราการแข่งขันเพียงเล็กน้อยระหว่างพรรคการเมืองในสภาจะสร้างข้อกังขาให้กับความเป็นประชาธิปไตยของญี่ปุ่นก็ตาม ทว่าประวัติศาสตร์การเมืองและรัฐสภาญี่ปุ่นในอนาคตยังสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอด้วยปลายปากกาของประชาชนในระบอบการปกครองและกฎหมายที่เป็นประชาธิปไตย

บรรณานุกรม

กฎหมาย

Constitution of Japan. 1947. Tokyo: Government of Japan.

Constitution of the Empire of Japan. 1889. Tokyo: Government of Japan.

หนังสือและบทความวิชาการ

- Allinson, Jamie C., and Alexander Anievas. "The Uneven and Combined Development of the Meiji Restoration: A Passive Revolutionary Road to Capitalist Modernity." *Capital & Class* 34, no. 3 (2010): 469–90. <https://doi.org/10.1177/0309816810378723>.
- Banno, Junji, and Kenichi Ohno. "The flexible structure of politics in Meiji Japan." *Developmental Leadership Program Research Paper* 7 (2010).
https://gdforum.sakura.ne.jp/KO_archives/doc/EP29_meiji_short.pdf
- Ellis S. Krauss and Robert J. Pekkanen. "The Rise and Fall of Japan's Liberal Democratic Party." *The Journal of Asian Studies* 69, no. 1 (February 2010): 5–15.
<https://doi.org/10.1017/s0021911809992555>.
- Fraser, A., Mason, R. H. P., & Mitchell, P. (2005). *Japan's early parliaments, 1890-1905: structure, issues and trends*. Routledge.
- Hamzawi, Jordan. "Old Party, New Tricks: Candidates, Parties, and LDP Dominance in Japan." *Japanese Journal of Political Science* 23 (June 24, 2022): 283–93.
<https://doi.org/10.1017/s1468109922000172>.
- Harald, Mayer, and Tetsuya Hashimoto. "Taisho Democracy and the Creation of Words: An Etymological Analysis of Japanese Translations for the Western Term "Democracy" from 1900 to 1920." *Economic Review of Kanazawa University* 23, no. 2. (2003): 303-317,
<https://kanazawa-u.repo.nii.ac.jp/records/2947>.
- Hatano, Sumio. "The Building of the Meiji State and Constitutional Government." *Japan Review* 2, no. 2 (2018): 11-22.
- Ikawa, Hiroshi. "The Development of the Prewar Local Autonomy System (1909 – 1929)."
Historical Development of Japanese Local Governance 3 (2010).
- Kitaoka, Shinichi. "The significance of the Meiji Restoration." *Asia-Pacific Review* 25, no. 1 (2018): 5-18. <https://doi.org/10.1080/13439006.2018.1475706>.
- Kokaze, Hidemasa. "The Political Space of Meiji 22 (1889): The Promulgation of the Constitution and the Birth of the Nation." *Nichibunken Japan Review: Bulletin of the International Research Center for Japanese Studies* 23, no. 23 (January 1, 2011): 119–41. <https://ci.nii.ac.jp/naid/120005681154>.
- McElwain, Kenneth Mori, and Christian G. Winkler. "What's unique about the Japanese constitution? A comparative and historical analysis." *The Journal of Japanese Studies* (2015): 249-280. <http://www.jstor.org/stable/43917706>.

- Molony, Barbara. "Women's Rights, Feminism, and Suffragism in Japan, 1870-1925." *Pacific Historical Review* 69, no. 4 (2000): 639–61. <https://doi.org/10.2307/3641228>.
- Pekkanen, Robert J, and Saadia M Pekkanen. *The Oxford Handbook of Japanese Politics*. Oxford University Press, 2020.
- Pempel, T. J. "Political parties and representation: The case of Japan." *PS: Political Science & Politics* 25, no. 1 (1992): 13-18. <https://doi.org/10.2307/419569>.
- Reed, Steven R., Ethan Scheiner, and Michael F. Thies. "The End of LDP Dominance and the Rise of Party-Oriented Politics in Japan." *The Journal of Japanese Studies* 38, no. 2 (2012): 353–76. <https://doi.org/10.1353/jjs.2012.0037>.
- Reed, Steven R. "The 1993 election and the end of LDP one-party dominance." In *Japanese Electoral Politics*, pp. 7-23. Routledge, 2004.
<https://www.taylorfrancis.com/chapters/oa-edit/10.4324/9780203458501-2/1993-election-end-ldp-one-party-dominance-steven-reed>.
- Tanaka, Aiji. "Why has the LDP Stayed in Power so Long in Post-War Japan?: Democratic System Support and Electoral Behavior." (2007): 1-18, <https://escholarship.org/uc/item/5gm0f2jf>.
- Woodall, Brian Earl. *Growing Democracy in Japan: The Parliamentary Cabinet System Since 1868*, 2014. <http://ci.nii.ac.jp/ncid/BB15704314>.
- Young, Louise. "The Breakdown in Democracy in 1930s Japan." In *Oxford University Press eBooks*, 108–41, 2024. <https://doi.org/10.1093/oso/9780197760789.003.0004>.